

I. évfolyam 1. szám 2016



STATISZTIKAI JELENTÉSEK

Takarmánygyártás
2015 (revízió: 2017. 08. hó)

Takarmánygyártás 2015
I. évfolyam 1. szám 2016

Megjelenik évente
2016. december
Revízió: 2017. augusztus hó

Felelős szerkesztő
Bábáné Demeter Edit

Szerző
Csoltai Veronika
csoltai.veronika@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf. 944
Telefon: +36 70 501 0322
Fax: +36 1 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://asir.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezenkívül figyelmébe ajánljuk a Agrárstatisztikai Információs Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, amelyek áttekintik a főbb mezőgazdasági és élelmiszeripari folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: +36 70 501 1151

Tartalomjegyzék

Keveréktakarmány-gyártás 2015. évi alakulása ...	3
Táblázatok	7

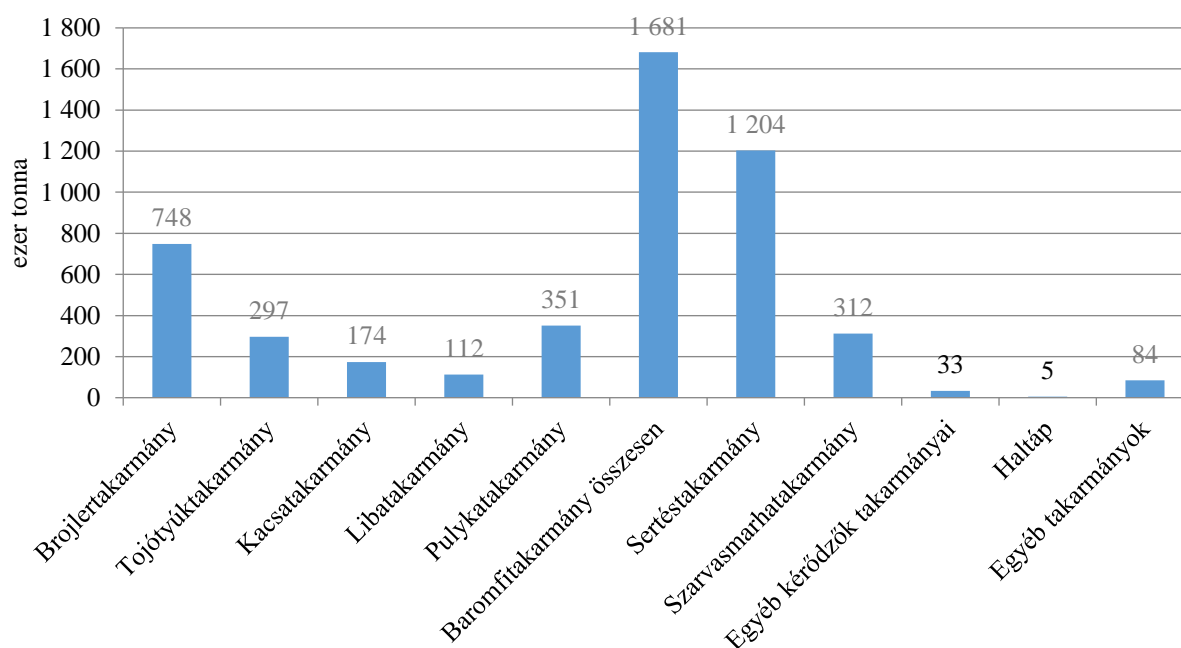
Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Keveréktakarmány-gyártás 2015. évi alakulása

A Magyarországon előállított haszonállat keveréktakarmányok átlagos összetételének megállapítását szolgáló statisztikai felmérés¹ a NéBiH által engedélyezett takarmány-előállító létesítmények 382 vállalkozásának 408 telephelyéről ismerteti a 2015. évi termelési eredményeket. Sertéstáp vonatkozásában 217 telephely összesített adata került bemutatásra, szarvasmarhatápot illetően 119, brojlertápot 106, tojótápot 99, egyéb tápot 80, pulykátápot 52, kacsatápot 46, egyéb kérődzők tápját 38, libatápot 33, haltápot 10 telephelyé. Az összesített eredmények alapján 3,319 millió tonna haszonállat takarmánykeverék átlagos összetételéről kaptunk információt.

A termelt mennyiség 19 százalékát az öt legnagyobb (TOP5) termelésű telephelyen és 41 százalékát 15 telephelyen (TOP15) állították elő. Az 1,681 millió tonna baromfitápnak 44,5 százalékát tették ki a brojlerek számára előállított keverékek, 20,9 és 17,7 százalékát pedig a pulyka- és a tojótápot. A Magyarországon előállított sertéstakarmányok 1,204 millió tonna, a szarvasmarhatápoknak 312 ezer tonna mennyiségéről érkezett adat. Az egyéb kérődzők, a halak és az egyéb állatfajok (ló, nyúl, vad, stb.) tápjára vonatkozó adatok alapján 122 ezer tonna mennyiség biztosította az elemzés hátterét. (1. ábra)

1. ábra: **Haszonállatok számára gyártott keveréktakarmányok mennyisége Magyarországon (2015)**

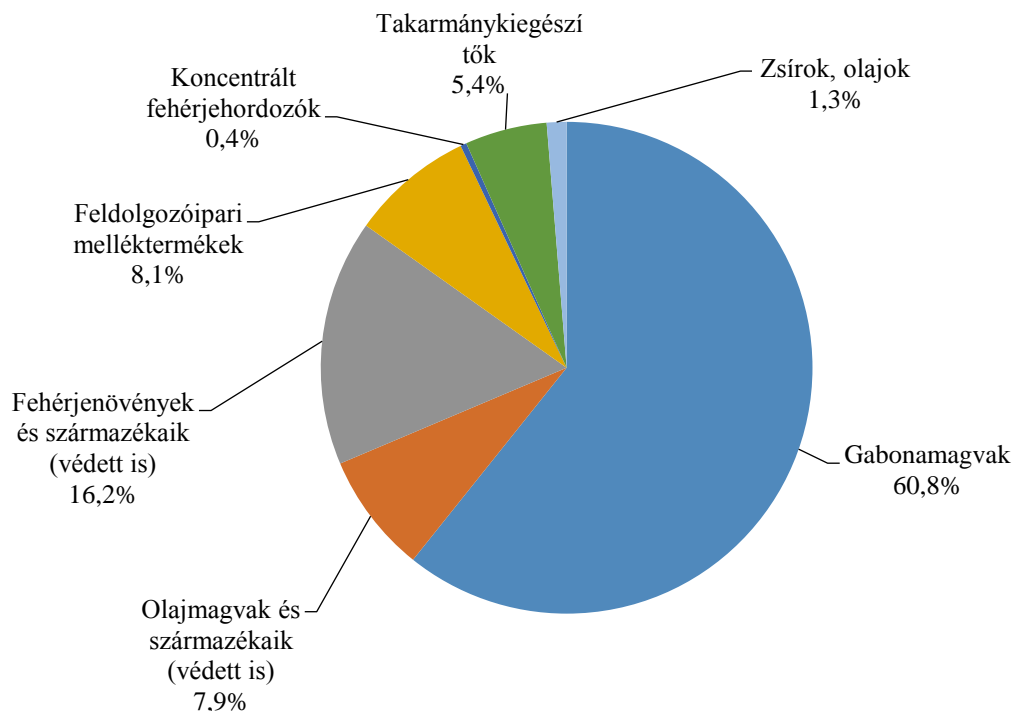


Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A haszonállatok számára előállított 3,319 millió tonna keveréktakarmányhoz 2,017 millió tonna gabonafélét (60,8 százalék), 533,6 ezer tonna fehérjenövény származékot (16,2 százalék), illetve 260,9 ezer tonna olajmag származékot (7,9 százalék) használták fel a gyártók 2015-ben. A feldolgozóipari melléktermékek (főként malomipari melléktermékek, CGF, DDGS) 269,4 ezer tonna mennyisége (8,1 százalék) mellett 43,2 ezer tonna

(1,3 százalék) volt a zsírok és olajok, illetve 14,9 ezer tonna (0,4 százalék) a koncentrált fehérjehordozók mennyisége. A takarmányok táplálóértékét növelő, és az állatok biológiai hatékonyságát fokozó takarmánykiegészítők (premixek, enzimek, szerves savak és egyéb kiegészítők) mennyisége 5,4 százalékot képviselt az összesített tápmennyiségben, azaz 180 ezer tonna takarmánykiegészítőt keverték be az üzemek.

¹ OSAP 2387 Takarmánygyártás

2. ábra: **Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek alapanyagainak megoszlása (2015)**

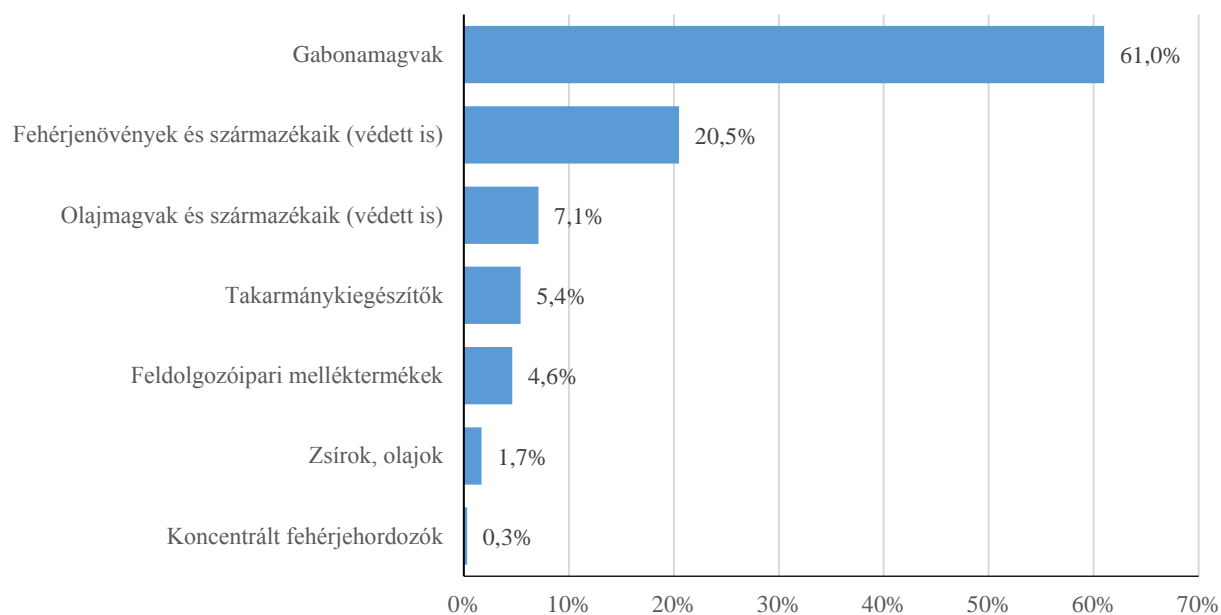
Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A *baromfi* ágazat számára előállított tápok esetében az alábbi átlagos összetétel a jellemző: gabonaféléket 61,0 százalékban, fehérjenövény származékot 20,5 százalékban, olajmag származékot 7,1 százalékban használtak fel a gyártók 2015-ben (3. ábra). A sertés és marha és a baromfitápok összetételét nézve igaz, hogy a fehérjeforrásként szolgáló feldolgozóipari melléktermékek 4,6 százaléka aránya a baromfitápoknál a legalacsonyabb, a magas szójadara felhasználás mellett 5,4 százaléka arányban keverték be takarmánykiegészítőket.

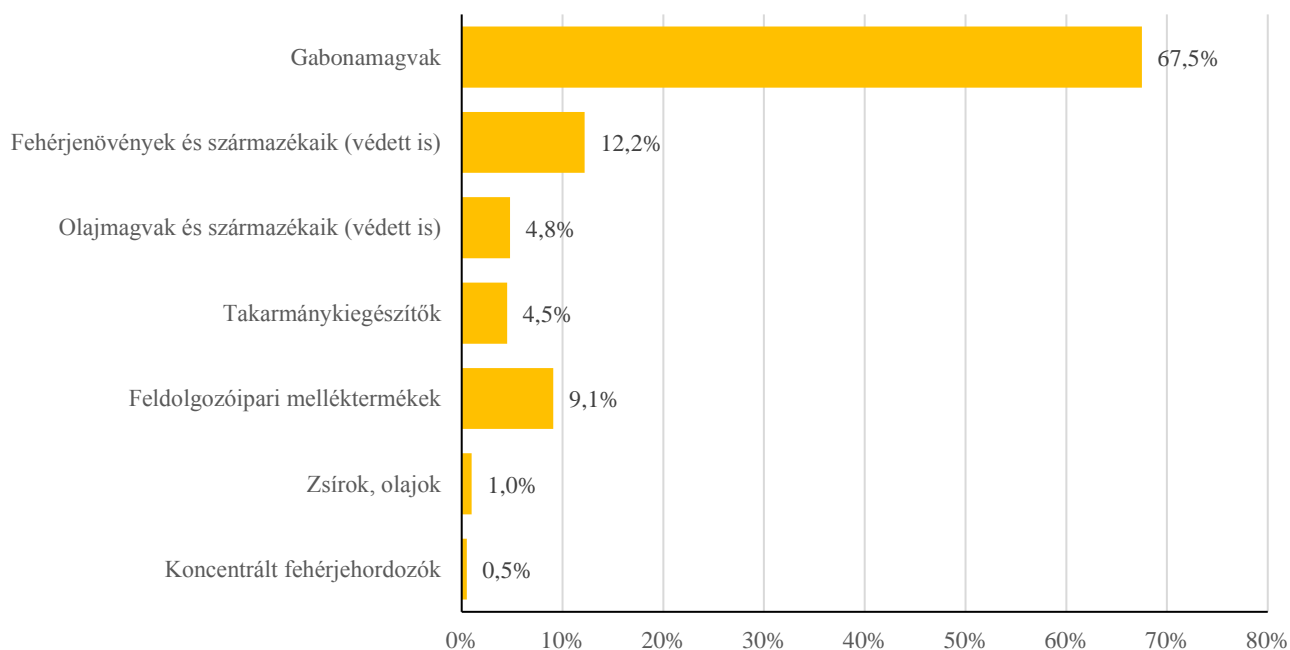
A *sertés* ágazat számára gyártott takarmányokban átlagosan 67,5 százaléka volt a gabonamagvak aránya, a fehérjenövény származékoké 12,2 százaléka, a feldolgozóipari melléktermékeké 9,1 százaléka (4. ábra). Olajmag származékot 4,8, takarmánykiegészítőket 4,5 százalékban tartalmaztak a sertéstápok, míg zsírokat és olajokat 1 százalékban.

A *szarvasmarhák*nak gyártott abraktakarmányok 43,3 százaléka volt gabonamag, 13,5 százaléka fehérjenövény származék. A sertés- és baromfitápokhoz képest rendkívül magas arányt képviseltek a szarvasmarhák abraktakarmányaiban az olajmag származékok (21,1 százaléka), illetve a feldolgozóipari melléktermékek (12,8 százaléka) (5. ábra). Továbbá itt a legmagasabb a takarmánykiegészítők (8,0 százaléka) és a koncentrált fehérjehordozók (0,7 százaléka) aránya.

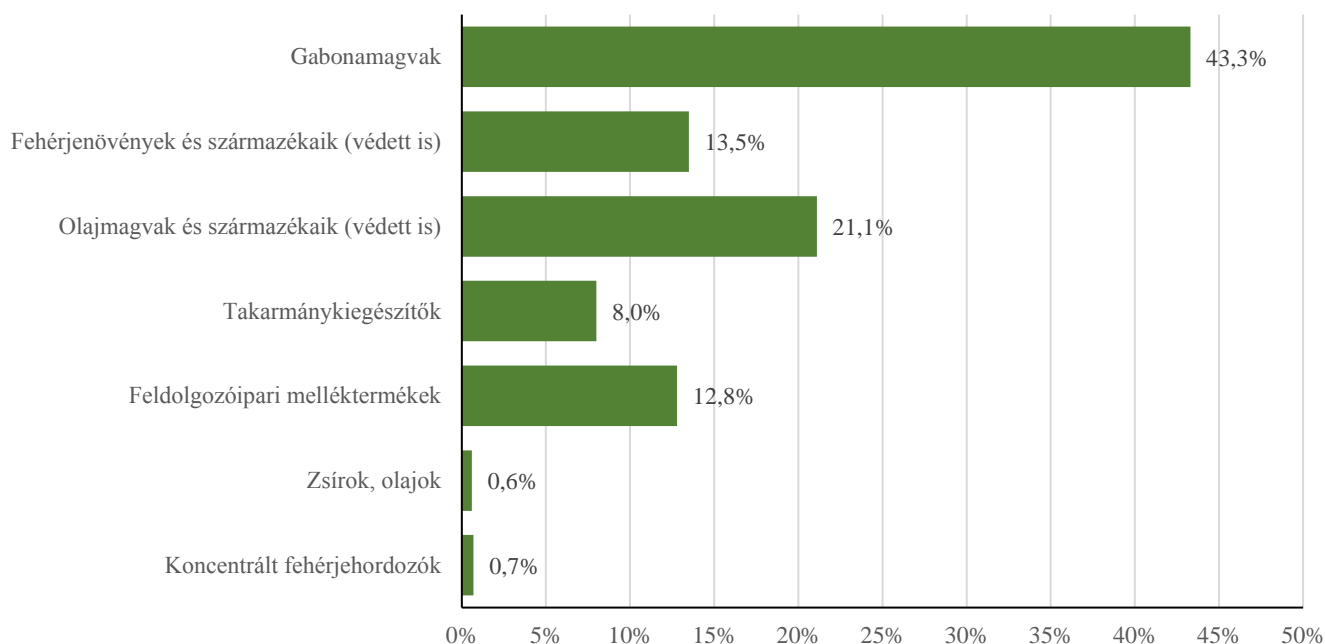
Az *egyéb kérődzők* tápjának átlagos összetételét illetően a gabonamagvak felhasználása 54,0 százaléka, a fehérjenövény származékoké 5,3 százaléka, míg az olajmagvak származékainak aránya 14,6 százaléka volt. Takarmánykiegészítőket 6,0, feldolgozóipari melléktermékeket 20,8, zsírokat, olajokat és koncentrált fehérjehordozókat 0,03 százalékban tartalmazott.

3. ábra: **A baromfitakarmányok átlagos összetétele Magyarországon (2015)**

Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

4. ábra: **A sertéstakarmányok átlagos összetétele Magyarországon (2015)**

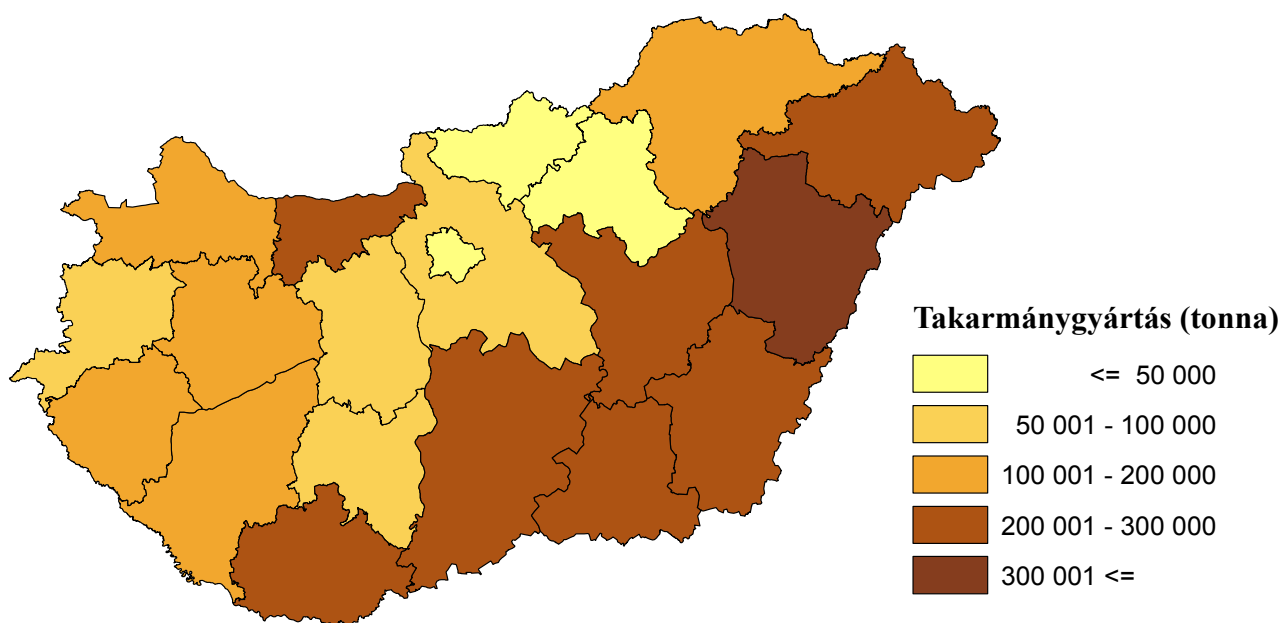
Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

5. ábra: **A szarvasmarha abraktakarmányok átlagos összetétele Magyarországon (2015)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A 3,319 millió tonna haszonállat keveréktakarmányának közel 70 (68,6 százalék) százalékát Észak-Alföldön, Dél-Alföldön és Dél-Dunántúlon gyártották 2015-ben (6. ábra). A teljes takarmánygyártás 17,8 százalékát – vagyis a legnagyobb mennyiséget – Hajdú-Bihar megyében ál-

lították elő, ezt követi Csongrád 8,5, majd Baranya megye 8,2 százalékkal. A jelentést beküldő takarmánygyártó üzemek száma Bács-Kiskun és Győr-Moson-Sopron megyében a legtöbb (31 és 29 darab), Somogyban és Nógrádban a legalacsonyabb (4 és 1 darab).

6. ábra: **A magyarországi haszonállat takarmánygyártás koncentrációja (2015)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Táblázatok

1. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015)

Megnevezés	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojótyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
1. Átlagos nyersfehérjeteralom, %	18,82	16,78	17,26	15,94	20,44	–
2. Energiatartalom, MJ/kg	12,88	11,32	11,54	11,69	11,87	–
3. TAKARMÁNYKEVERÉK GYÁRTÁS ÖSSZESEN	747 878	296 785	173 646	111 765	350 918	1 680 991
4. Vásárolt keveréktakarmány	2 326	13 178	..	-	401	15 907
5. Gabonamagvak összesen (6-11)	454 386	174 070	120 103	73 720	203 323	1 025 603
6. Búza	132 727	65 212	45 871	24 865	83 509	352 184
7. Kukorica	302 999	99 961	66 543	36 705	114 202	620 409
8. Árpa	1 261	1 363	520	111	1 227	4 483
9. Zab	2 962	293	347	351	-	3 952
10. Triticálé	14 287	6 693	6 816	11 688	3 856	43 340
11. Egyéb gabonafélék	150	548	530	1 235
12. Olajmagvak és származékaik (védtett is) összesen (13-17)	32 009	29 464	16 745	15 499	25 643	119 360
13. Repcemag (védtett is)	4 717	713	-	-	2 182	7 612
14. Extrahált repcedara	13 421	5 330	3 852	4 039	8 157	34 799
15. Napraforgómag	248	1 311	287	..	1 221	3 074
16. Extrahált napraforgódara	11 742	20 010	12 141	11 162	13 066	68 120
17. Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermékek	1 881	2 100	464	292	1 018	5 755
18. Fehérjenövények és származékaik (védtett is) összesen (19-25)	187 749	43 188	24 963	10 753	68 814	335 466
19. Szójabab (extrudált)	3 584	763	5 319	9 674
20. Full-fat szójabab (védtett is)	16 388	1 290	8 298	2 005	4 905	32 886
21. Extrahált szójadara	161 535	38 636	16 575	8 736	58 278	283 759
22. Takarmányborsó	17	284	-	-	6	307
23. Lóbab	-	-	-	-	-	-
24. Csillagfürt	-	-	-	-	-	-
25. Egyéb fehérjenövények és származékaik	6 224	2 216	85	..	306	8 841
26. Feldolgozóipari melléktermékek összesen (27-35)	23 521	15 671	6 734	7 570	24 194	77 689
27. DDGS	5 101	2 910	285	679	7 299	16 273
28. CGF	1 506	921	164	598	441	3 630
29. CGM (Kukoricaglutén)	1 271	168	6	9	1 548	3 001

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

2. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015) (folytatás)

Megnevezés	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojótyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
30. Malomipari melléktermékek	13 447	11 200	6 274	5 726	13 417	50 064
31. Tejipari melléktermékek	..	-	-	-	-	4
32. Söripari melléktermékek	239	87	6	447	267	1 046
33. Cukoripari melléktermékek	675	..	-	757
34. Konzervipari melléktermékek	-	-	-	-	-	-
35. Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	1 278	338	-	107	1 191	2 914
36. Zsírok, olajok	17 232	3 534	167	564	6 737	28 234
37. Koncentrált fehérjehordozók összesen (38-40)	1 352	3 246	4 647
38. Halliszt	-	10	57
39. Szójakonzentrátum	1 070	-	..	4 153
40. Egyéb koncentrált fehérjehordozók	281	..	-	-	155	437
41. Takarmánykiegészítők összesen	31 630	30 856	4 933	3 613	18 961	89 993

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

2. táblázat: **Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015)** (folytatás)

tonna						
Megnevezés	Sertés-takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmánygyártás
1. Átlagos nyersfehérjetartalom, %	15,55	19,81	15,92	19,68	14,13	–
2. Energiatartalom, MJ/kg	13,48	7,83	7,53	11,16	11,21	–
3. TAKARMÁNYKEVERÉK GYÁRTÁS ÖSSZESEN	1 203 894	312 286	32 791	4 569	84 363	3 318 893
4. Vásárolt keveréktakarmány	11 446	23 053	253	-	1 192	51 850
5. Gabonamagvak összesen (6-11)	813 193	135 143	17 591	1 274	24 225	2 017 028
6. Búza	157 357	20 463	1 851	943	3 885	536 682
7. Kukorica	360 566	79 692	9 522	314	10 133	1 080 637
8. Árpa	238 206	18 063	4 468	..	4 876	270 106
9. Zab	1 423	713	735	-	3 661	10 485
10. Tritikálé	40 980	7 877	1 011	..	1 615	94 828
11. Egyéb gabonafélék	14 660	8 336	..	-	54	24 289
12. Olajmagvak és származékaik (védett is) összesen (13-17)	57 968	66 008	4 762	7	12 754	260 859
13. Repcemag (védett is)	72	1 971	-	-	..	9 655
14. Extrahált repcedara	20 356	23 191	343	..	429	79 120
15. Napraforgómag	246	451	..	-	577	4 350
16. Extrahált napraforgódara	32 947	34 685	4 170	-	9 022	148 945
17. Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermékek	4 347	5 709	247	..	2 725	18 789
18. Fehérjenövények és származékaik (védett is) összesen (19-25)	147 419	42 170	1 732	1 115	5 713	533 615
19. Szójabab (extrudált)	7 299	1 549	47	..	32	18 772
20. Full-fat szójabab (védett is)	11 131	5 112	2	-	320	49 451
21. Extrahált szójadara	123 385	27 437	671	945	1 465	437 661
22. Takarmányborsó	2 022	643	-	-	157	3 129
23. Lóbab	..	-	-	-	-	..
24. Csillagfűrt	-	-	-	-	-	-
25. Egyéb fehérjenövények és származékaik	3 575	7 429	1 011	-	3 739	24 595
26. Feldolgozóipari melléktermékek összesen (27-35)	109 828	39 829	6 730	331	34 972	269 378
27. DDGS	2 501	6 878	74	..	223	25 949
28. CGF	8 548	12 655	3 826	..	3 798	32 461
29. CGM (Kukoricaglutén)	236	816	-	..	29	4 259

Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

2. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015) (folytatás)

tonna						
Megnevezés	Sertés-takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmánygyártás
30. Malomipari melléktermékek	51 498	12 149	1 922	16	24 996	140 644
31. Tejipari melléktermékek	15 700	273	..	-	10	15 989
32. Söripari melléktermékek	12 264	1 873	147	-	1 007	16 337
33. Cukoripari melléktermékek	7 133	3 588	347	-	2 922	14 748
34. Konzervipari melléktermékek	-	-	..	150
35. Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	11 840	1 576	413	133	1 966	18 842
36. Zsírok, olajok	12 167	2 029	9	..	524	43 156
37. Koncentrált fehérjehordozók összesen (38-40)	6 076	2 089	507	14 892
38. Halliszt	1 318	-	-	..	10	1 894
39. Szójakoncentrátum	1 705	..	-	-	22	5 882
40. Egyéb koncentrált fehérjehordozók	3 054	2 087	7 116
41. Takarmánykiegészítők összesen	57 243	25 018	1 964	78	5 669	179 965

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

3. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára területi egységenként (2015)

Területi egység	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojóttyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
Pest, Budapest	9 470	3 711	801	11 172	9 081	34 235
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>9 470</i>	<i>3 711</i>	<i>801</i>	<i>11 172</i>	<i>9 081</i>	<i>34 235</i>
Fejér	2 702	7 859	..	-	..	10 574
Komárom-Esztergom	36 106	60 893	549	-	...	121 087
Veszprém	21 560	298	..	-	...	44 411
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>60 367</i>	<i>69 051</i>	<i>623</i>	<i>-</i>	<i>46 031</i>	<i>176 072</i>
Győr-Moson-Sopron	71 287	20 669	100 047
Vas	14 081	5 287	-	-	..	64 925
Zala	48 637	10 182	..	-	..	102 042
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>134 005</i>	<i>36 138</i>	<i>259</i>	<i>249</i>	<i>96 362</i>	<i>267 014</i>
Baranya	56 826	4 945	112 385
Somogy	15 082
Tolna	3 983	-	..	13 169
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>68 252</i>	<i>16 707</i>	<i>1 277</i>	<i>326</i>	<i>54 075</i>	<i>140 637</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	..	22 216	-	-	2 787	49 110
Heves	..	323	-	-	-	2 817
Nógrád	-	..	9
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>26 604</i>	<i>22 543</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>2 788</i>	<i>51 935</i>
Hajdú-Bihar	205 783	67 739	40 101	34 678	20 518	368 820
Jász-Nagykun-Szolnok	30 858	10 242	824	6 701	6 791	55 416
Szabolcs-Szatmár-Bereg	139 956	4 382	..	-	4 362	149 199
<i>Észak-Alföld</i>	<i>376 597</i>	<i>82 363</i>	<i>41 425</i>	<i>41 379</i>	<i>31 671</i>	<i>573 435</i>
Bács-Kiskun	23 557	21 311	75 203	25 488	14 023	159 581
Békés	9 156	8 625	13 190	6 009	63 731	100 711
Csongrád	39 870	36 335	40 867	..	33 157	177 372
<i>Dél-Alföld</i>	<i>72 583</i>	<i>66 272</i>	<i>129 259</i>	<i>58 639</i>	<i>110 911</i>	<i>437 664</i>
Összesen	747 878	296 785	173 646	111 765	350 918	1 680 991

Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

3. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára területi egységenként (2015) (folytatás)

tonna						
Megnevezés	Sertés-takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmánygyártás
Pest, Budapest	35 278	22 144	479	..	3 776	95 912
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>35 278</i>	<i>22 144</i>	<i>479</i>	<i>..</i>	<i>3 776</i>	<i>95 912</i>
Fejér	19 332	21 239	-	-	..	51 619
Komárom-Esztergom	108 642	28 891	..	-	..	263 529
Veszprém	39 370	16 703	..	-	..	101 652
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>167 344</i>	<i>66 832</i>	<i>1 352</i>	<i>0</i>	<i>5 200</i>	<i>416 800</i>
Győr-Moson-Sopron	53 070	31 234	..	-	..	185 224
Vas	8 153	17 788	-	-	..	90 880
Zala	37 927	6 164	-	-	1 180	147 312
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>99 150</i>	<i>55 186</i>	<i>125</i>	<i>-</i>	<i>1 941</i>	<i>423 415</i>
Baranya	127 040	30 093	..	-	2 628	272 483
Somogy	65 493	102 123
Tolna	62 553	3 460	117	..	276	79 586
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>255 085</i>	<i>35 326</i>	<i>1 507</i>	<i>26</i>	<i>21 611</i>	<i>454 192</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	37 115	9 914	..	-	4 041	100 792
Heves	..	-	-	-	..	3 717
Nógrád	..	-	-	-
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>37 763</i>	<i>9 914</i>	<i>612</i>	<i>-</i>	<i>4 315</i>	<i>104 540</i>
Hajdú-Bihar	170 372	31 316	16 118	..	4 454	591 903
Jász-Nagykun-Szolnok	155 687	27 431	8 395	-	9 875	256 805
Szabolcs-Szatmár-Bereg	51 318	7 779	..	-	1 101	209 542
<i>Észak-Alföld</i>	<i>377 377</i>	<i>66 526</i>	<i>24 658</i>	<i>822</i>	<i>15 430</i>	<i>1 058 249</i>
Bács-Kiskun	60 096	15 219	2 903	-	26 687	264 487
Békés	79 556	29 499	4 698	217 826
Csongrád	92 244	11 639	704	283 472
<i>Dél-Alföld</i>	<i>231 896</i>	<i>56 357</i>	<i>4 058</i>	<i>3 720</i>	<i>32 089</i>	<i>765 785</i>
Összesen	1 203 894	312 286	32 791	4 569	84 363	3 318 893

Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

5. táblázat: Állatállomány, 2015. december

ezer darab					
Tyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Sertés	Szarvasmarha
32 432	4028	1023	2851	3 124	821

Forrás: KSH

